

ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ – СУЧАСНА ІННОВАЦІЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Александрова К.В., Романенко М.І., Біленький С.А., Рижев О.А., Іванькова Н.А., Шкода О.С., Іванченко Д.Г., Біленький О.С.

Україна, м. Запоріжжя, Запорізький державний медичний університет

Суть інноваційної діяльності в педагогіці – це впровадження в конкретний освітній процес передових наукових розробок з різних областей знання і діяльності (психології, інформатики, економіки, кібернетики тощо).

Інноваційні методи у вищій освіті базуються на використанні сучасних досягнень науки та інформаційних технологій. Вони спрямовані на підвищення якості підготовки шляхом розвитку у студентів творчих здібностей і самостійності (методи проблемного і проєктивного навчання, дослідницькі методи, тренінгові форми, які передбачають актуалізацію творчого потенціалу та самостійності студентів та ін.) При цьому використання кредитно-модульних і рейтингових систем навчання і контролю знань, як правило, також сприяє розвитку самостійності і відповідальності у майбутніх фахівців.

На сьогодні можна виділити декілька моделей навчання:

- пасивна – студент виступає в ролі "об'єкта" навчання (слухає і дивиться);
- активна – студент виступає "суб'єктом" навчання (самостійна робота, творчі завдання);
- інтерактивна – тісна творча взаємодія між студентом та викладачем.

Безсумнівно найбільш ефективною є остання модель, головні переваги якої – це: особистісно-орієнтований підхід, індивідуалізація, гнучкість, елективність, контекстний зміст, розвиток співробітництва, використання методів активного навчання та ін. Об'єктивним підтвердженням цього є результати проведених чисельних досліджень, котрі свідчать, що при лекційній подачі матеріалу засвоюється не більше 20-30% інформації, при самостійній роботі з літературою – до 50%, при спільному обговоренні – до 70%, а при особистій активній участі (наприклад, у діловій грі) – до 90%.

Разом з тим, найбільш важливою проблемою для практичного впровадження даної моделі та ефективного її використання є необхідність суттєвого вдосконалення змісту існуючих та, насамперед, розробки принципово нових методик і технологій

освітньої діяльності, а також ефективних форм контролю її результатів (моніторинг якості навчання).

Інновації в системі освіти носять різноманітний характер і пов'язані з внесенням змін в цілі, зміст, методи і технології, форми організації і систему управління освітнім процесом; в навчальний план і навчальні програми; в навчально-методичне забезпечення; в стилі педагогічної діяльності та організацію навчально-пізнавального процесу; в систему контролю і оцінки рівня освіти та ін.

Основна відмінність, що характеризує інноваційний характер сучасної освіти від класичної, це її проблемний характер, особистісно-орієнтований підхід, практична спрямованість, використання активних методів навчання, а також створення єдиного інформаційного простору і широке застосування інформаційно-комунікативних технологій, яке включає в себе:

- навчальні системи на базі мультимедіа-технологій, побудовані з використанням персональних комп'ютерів, відеотехніки, накопичувачів на оптичних дисках;

- електронні підручники і довідники, тренажери, тьютори, лабораторні практикуми, тестові системи; інтелектуальні та навчальні експертні системи; розподіл бази даних за галузями знань; електронні бібліотеки, розподілені і централізовані видавничі системи;

- засоби телекомунікації (електронна пошта, телеконференції, локальні і регіональні мережі зв'язку та обміну даними тощо).

В сучасних методах навчання використовуються всі доступні канали комунікації. Викладач, спілкуючись з аудиторією, направляє комунікативні сигнали за допомогою візуального каналу сприйняття (слайди, малюнки, запис на фліпчарті, відеофрагменти), аудіального (мова, музичний фон, сигнали таймера), кінестетичного (моделювання ситуацій, діяльні вправи, завдання на командну узгодженість) та ін. Різноманітність модальностей в надходженні інформації допомагає її цілісному сприйняттю учасниками і кращому засвоєнню. При цьому інформаційна складова навчання має цінність переважно в прикладному аспекті – знання важливі для здійснення більш ефективних дій. Саме на удосконалення дій, на вироблення ефективних технік, прийомів, підходів, придатних до використання в подальшому в реальній ситуації, має бути спрямована увага і викладача, і всіх учасників навчально-пізнавального процесу.

Надійшло до редакції 14.10.2013 року